

INNSAMLINGSKONTROLLEN ÅRSBERETNING FOR 2019

Innsamlingskontrollens (IK) formål er å ivareta allmennhetens interesser i at innsamlinger til humanitære, kulturelle og religiøse formål m.v. organiseres og gjennomføres på en betryggende måte og at forvaltningen av midlene er forsvarlig. Stiftelsen er lokalisert i Oslo.

Styret.

Styret består av personer med økonomisk og juridisk kompetanse samt personer med erfaring fra innsamlingsarbeid. To av styremedlemmene oppnevnes av henholdsvis Den Norske Advokatforening og Den norske Revisorforening. Fire av styrets medlemmer med personlige varamedlemmer skal være personer som verken direkte eller indirekte har noen tilknytning til innsamlingsvirksomhet.

Innsamlingskontrollens styre hadde pr. 31. desember 2019 følgende sammensetning:

- Oddbjørn Nesje, Styrets leder
- Jan Egil Aase, Vara
- Ragnhild Elisabeth Øien Toyomasu
- Anne Brude, Vara
- Svein-Arne Martinsen
- Odd Lasse Birkeland, Vara
- Wilhelm Klose
- Niels-Christian Holm, Vara
- Dagrun Haider
- Bjørn Hagen, Vara
- Knut Fridtjof Blütecher
- Nina Elisabeth Larsen, Vara
- Ellen Lome
- Gunnstein Instefjord, Vara

Styremedlemmene har personlige varamedlem.

Det har i 2019 vært avholdt 4 styremøter. Årsmøte ble avholdt 21. mai 2019

Innsamlingskontrollens godkjenningsordning.

Ved årets utgang var det 177 innsamlinger/organisasjoner som var godkjent mot 160 i 2018.

I løpet av 2019 er det 19 nye organisasjoner som er godkjent. Det er en avgang på 2 organisasjoner. Organisasjonen Afrikas Barn har avsluttet sin drift. Organisasjonen «Idea Foundation» har ikke sendt inn dokumenter i rimelig tid, og har helt unnlatt å svare på våre henvendelser. Organisasjonen er derfor slettet fra godkjent listen.

Målsettingen med godkjenningsordningen er å kvalitetssikre innsamlinger og gjennom dette ivareta givernes interesser og sikre at organisasjonene opptrer på en måte som skaper og opprettholder nødvendig tillit.

Gjennom godkjenningsordningen forplikter organisasjonene seg til å følge spesifikke regnskapsregler og underlegge seg ekstern kontroll. I tillegg forplikter organisasjonene seg til å bruke IK-logoen i all sin markedsføring. Styret har lagt vekt på å styrke synligheten og relevansen for Innsamlingskontrollen gjennom økt medieoppmerksomhet og også gjennom den varsling som foretas i forhold til organisasjoner som ikke opptrer i samsvar med god innsamlingskikk.

IK har også en rolle som premissleverandør i forhold til krav som stilles til innsamlinger. IK har med dette en funksjon med hensyn til organisasjonenes kvalitetssikring av egen virksomhet.

OBS-listen.

Det ligger innenfor IKs formål å bevisstgjøre givne samt å advare mot useriøse innsamlingsorganisasjoner. I tråd med dette har Innsamlingskontrollen etablert en OBS-liste over organisasjoner det forekommer negative opplysninger om i ulik grad. Det var ved årskiftet 23 organisasjoner som er oppført på denne. Vurderingsgrunlaget baseres på følgende kriterier:

- Transparent ut fra det økonomiske og organisatoriske.
- Kostnadmessige forhold.
- Om innsamling gjennomføres i samsvar med god innsamlingskikk

Samtlige organisasjoner som er oppført på OBS-listen har fått anledning til å uttale seg før de blir oppført. Oppføringen er basert på objektive kriterier forankret i retningslinjer som er utarbeidet.

Listen revideres fortløpende. Organisasjoner som har innstilt virksomheten eller hvor det ikke er innsamlingsaktiviteter tas ut av listen.

Kontrollarbeidet.

Administrasjonen har i løpet av året vært beskjeftiget med kontrollarbeid og øvrige oppgaver med grunnlag i gjeldende regelverk og retningslinjer. All kontroll og regnskapsgjennomgang foretas av egen ansatte. IK har selv kompetanse til å foreta kontrollhandlinger. Ved at vi selv gjennomgår dette oppnår vi å få en mer direkte dialog med organisasjonene og kontrollen har også blitt mer målrettet og risikobasert.

Rådgivning og informasjonsvirksomhet med hensyn til regnskapsmessige forhold utgjør en del av kontrollhandlingene. Det er et felles ønske og målsetting at kvaliteten på regnskapene skal være best mulig.

Det er avholdt flere møter med de godkjente organisasjonene, både etter initiativ fra organisasjonene selv og fra Innsamlingskontrollen. Det er i tillegg avholdt fortløpende møter med nye organisasjoner for å tilrettelegge godkjenninger, og gjøre disse kjent med våre krav og målsetninger.

Forvaltningskontroll utgjør en del av kontrollhandlingen. I større grad enn tidligere har vi adressert ansvaret organisasjonene selv har med tanke på interne rutiner og prosesser. Sammen med regnskap, styrets og revisors beretning, kreves det også avgitt en «selvevaluering». Formålet er å bevisstgjøre organisasjonene sitt ansvar gjennom å rette fokuset på hvilke kontrollaktiviteter de gjennomfører og synliggjøre eventuelle mangler knyttet til egen forvaltning. I tillegg til revisjonsberetningen skal revisor avgi en rapport over gjennomførte kontrollhandlinger.

Etiske retningslinjer.

Administrasjonen har i løpet av perioden mottatt en rekke henvendelser fra organisasjoner, publikum og presse, som er vurdert i forhold til de etiske retningslinjene. Oppføring i OBS-listen er for en stor del forankret i dette.

De etiske retningslinjer bygger på 5 universelle hovedprinsipper; Ærlighet, Respekt, Integritet, Forståelse for givers situasjon og Åpenhet.

Retningslinjene er av generell karakter hvor giverens interesse er det sentrale. Det er givernes interesse og ikke organisasjonenes IK ivaretar gjennom de etiske retningslinjene.

Markedsføring.

IK ivaretar givernes interesse ved at innsamlingsaktiviteter gjennomføres i samsvar med god innsamlingskikk og at de innsamlede midler tilfaller det oppgitte formål. Det er i denne sammenheng vesentlig at giveren er kjent med IK og vår virksomhet. Tilsvarende gjelder for organisasjonene.

OBS listen har bidratt til å gi Innsamlingskontrollen økt fokus i media. Det antas at den generelle kjennskap til IK gjennom dette har økt. Det er gjennomført markedsundersøkelse som underbygger dette.

Vår utfordring er i først rekke å gjøre IK bedre kjent for givene.

For 2019 utgjorde kostnadene til informasjon/ markedsføring/nettside kr. 550.000

I forbindelse med omorganisering og ansettelse av ny daglig leder har tidligere markedsansvarlig økt sin stillingsprosent fra 50% til 100%. Jobben innebærer nå også en del administrative oppgaver, men hovedvekten er fremdeles på kommunikasjon.

Økt stillingsprosent har gjort det mulig å være enda mer proaktive. Innsamlingskontrollen har nå samlet resursmapper og kan agere svært raskt om det kommer saker i media vi ønsker å kommentere. Disse kan også sendes journalister som på eget initiativ tar kontakt jfr klager på useriøse innsamlere med stort hell.

Mye ressurser har gått med på å ferdigstille ny nettside. Denne vil gjøre det enklere å tilrettelegge for kurs og opplæring i regnskapsføring, forvaltningskontroll samt forenkle søknadsprosessen.

Vi fortsetter annonsering og boosting på sosiale medier. Vi har opparbeidet oss et bibliotek med relevante artikler som krever lite omstilling for å benyttes flere ganger. Vi bruker mye tid og ressurser på å svare på spørsmål, både på egne og andres nettsider. Vi opplever høyt engasjement og mye deling av vårt innhold.

Vi har i tillegg fortsatt praksis med selv å forberede og tilrettelegge saker for videre distribusjon. Resultatet er flere runder i blant annet nettavisen, E24 og flere lokalaviser. Vi opplever samtidig at godt etablerte medier som NRK tar kontakt med oss for kommentarer, og vi har flere ganger opptrådd i landsdekkende radio i 2019.

Arbeidet med å få organisasjonene til å markedsføre IK, og å få de største organisasjonene til å benytte IKs logo i sin markedsføring er utfordrende. Vi møter ofte støtte i at det er potensiale i slike samarbeid, men det fremstår samtidig som «merarbeid» i en hektisk arbeidshverdag. Dette er noe vi kommer til å fokusere mere på i fremtiden.

Forholdet til publikum og organisasjoner.

Antallet henvendelser fra publikum er stadig økende. Henvendelsene gjelder alt fra spørsmål i forhold til organisasjoners seriøsitet og klagehenvendelser, til rådgivning rundt oppstart av nye organisasjoner og enkeltinnsamlinger.

I likhet med tidligere år har det vært et betydelig antall klager fra personer som har mottatt konkrete betalingsoppfordringer til tross for at de benekter at de har gitt noe tilsagn. Henvendelsene gjenspeiler også til dels aggressiv markedsføring - spesielt overfor eldre mennesker. Dette gjelder utelukkende organisasjoner/innsamlinger som **ikke** er godkjent av Innsamlingskontrollen.

Samarbeidet med organisasjonene fremstår fremdeles veldig positivt, om noe begrenset. Regnskapskurs og møter, samt felles samlinger gir noen forum for feedback. Samtidig opplever vi at spesielt regnskapsansvarlige savner en arena hvor man kan møtes og diskutere utfordringer rundt regnskapsføring. Både innenfor vår kompetanse, men også å dele utfordringer rundt forvaltning med andre.

Dette satser vi på å løse ved å arrangere IK dagen hvor regnskap og kontroll står i fokus, og hvor administrasjon og regnskapsansvarlige inviteres til å delta på kurs, høre om IK og delta i åpne forum med erfaringsdeling.

Vi har i 2019 avholdt 4 regnskapskurs som omhandler NRS for Ideelle Organisasjoner, samt aktivitetsregnskap. To av disse har blitt avholdt på IKs eget initiativ, et via Frivillighet Norge og et via Norges Innsamlingsråd.

I 2020 vil vi fortsette samarbeid med de to andre organisasjonene, samtidig som vi tilbyr egne kurs til våre egne godkjente. Målet er at også ikke-godkjente skal begynne å benytte seg av NRS (F) ideelle organisasjoner.

Inntektsgrunnlag - forholdet til bevilgende myndigheter, og andre offentlige instanser m.v.

Inntektsgrunnlaget er basert på innmeldingsavgift og årsavgifter fra de godkjente organisasjonene.

Årsavgiften er progressiv og beregnes i forhold til brutto innsamlede midler. Dette innebærer en subsidiering av de små organisasjonene som i realiteten ikke dekker sin forholdsmessige andel av kostnadene.

Målsettingen er at årsavgiftene skal finansiere godkjenningsordningen. Regnskapsgjennomgangen og de kontrollene vi i den forbindelse gjennomfører er arbeids og resurskrevende. Dette er en nødvendig funksjon av våre oppgaver som et kontrollorgan.

En vesentlig side av vårt arbeid er informasjonsvirksomhet. For å motarbeide de useriøse aktørene må givne i langt større grad bevisstgjøres. Dette er en samfunnsmessig oppgave det ikke er rimelig at de seriøse organisasjoner alene dekker.

Kostnadene til dette arbeidet herunder arbeidet med OBS-listen, hjemmesiden og øvrig markedsføring er betydelige. Det er betydelige samfunnsinteresser vi gjennom dette arbeidet utfører. Dette burde gjenspeiles i de statlige bevilgningene, noe det dessverre ikke gjør.

Vi har for 2019 mottatt kr. 300 000 i offentlig støtte. Bevilgningen er tilsvarende for 2020. IK er ikke oppført med egen post i Kulturdepartementets forslag til statsbudsjett til tross for at departementet i andre sammenhenger roser kontrollvirksomheten vi har ansvaret for.

Vi har en god dialog med Forbrukerombudet, og samarbeider med disse rundt klager.

Økonomi m.v.

Regnskapet for 2019 viser et underskudd på kr. 253.448. Dette er 13.500 lavere enn budsjettet underskudd på 267.000,-

Underskuddet skyldes blant annet at fakturering og regnskapsanalyse ble kraftig påvirket av pappapermisjon, endring av daglig leder og arbeid med nye nettsider. Regnskapsførte inntekter er derfor ca 200.000,- lavere enn budsjettet.

Styret anser at regnskapet gir en riktig oversikt over utviklingen og resultatet av årets virksomhet.

Stiftelsen Innsamlingskontrollen i Norge

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning av at stiftelsen skal fortsette sin virksomhet. Forutsetningene for dette er til stede.

Forholdet til massemedia.

Medias interesse rundt Innsamlingskontrollen fortsetter å øke. Dette henger sannsynligvis sammen med økt engasjement på grasrotnivå, katalysert via sosiale medier og nye betalingsløsninger.

Godkjent-ordningen opplever økt fokus, med spørsmål fra media om hvorfor organisasjoner ikke er godkjente. Samtidig er det en del misforståelser, konspirasjonsteorier og uvitenhet rundt hva en godkjenning faktisk innebærer. Innsamlingskontrollen må derfor fortsette å informere og pushe godkjentordningen i møte med mediene fremover.

Gjennom pressemeldinger og annen pressekontakt har vi oppslag både i radio, tv og i dagspressen. Vi har også kunne sette fokus på de useriøse og fokusere på positive trekk i bransjen for øvrig.

Forholdet til massemedia oppleves gjennomgående som positivt.

ICFO.

IK er tilsluttet International Committee on Fundraising Organizations. Organisasjonens formål er å sikre at innsamlinger til veldedige formål organiseres og utføres på en tilfredsstillende måte og at de innsamlede midler benyttes til formålet.

ICFO består av 20 medlemmer fra 20 ulike land.

Administrasjon.

Innsamlingskontrollen sysselsetter 2 årsverk, fordelt på to fulltidsansatt. Disse fordeler seg på Daglig leder og en markeds og administrasjonsansvarlig. Daglig leder ivaretar også alt av analysearbeid og rådgivning rundt regnskap.

Virksomheten har ingen forurensende virkning på det ytre miljøet.

Innsamlingskontrollen er ikke involvert i tvister av noen art.

Likestilling mellom kjønnene

Selskapets styre består av 7 medlemmer hvorav 3 er kvinner.

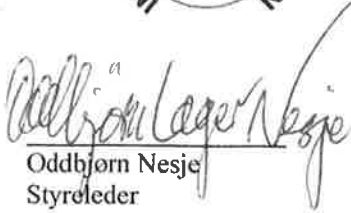

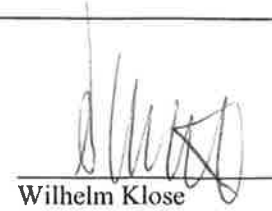
Stiftelsen Innsamlingskontrollen i Norge

Oslo, den 05. mars 2020

Oddbjørn Nesje
Styreleder

Svein-Arne Martinsen

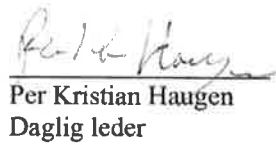

Wilhelm Klose

Dagrun Haider

Knut Fridtjof Blütecher

Ragnhild Toyomasu

Ellen Lome

Per Kristian Haugen
Daglig leder